

Januari 2009

15 JAAR MVM!

Clubblad MSX Vriendenclub Mariënberg

Colofon:

Redactie:

Jos Hubers
info@m-v-m.nl

Bestuur:

Voorzitter
Gré Poortman
0546 67 31 03
gpoortman@home.nl

Penningmeester
Albert Kleinebuul
0523 63 82 48
albert.kleinbuul@hccnet.nl

Secretaris
Jos Hubers
info@m-v-m.nl

Bestuursleden
Evert Klinge
evertklinge@home.nl

Emil Sokolowski
sokolowski1@zonnet.nl

Disclaimer:

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud of eventuele gevolgen van geplaatste artikelen.

Inhoud:

Voorwoord	3
Evenvoorstellen	4
Clubverslag oktober	6
MVM leden in de media	8
Clubverslag november	10
Bas DIY corner	12
Clubgegevens	16

Voorwoord

De Club bestaat 15 Jaar!! Gefeliciteerd allemaal! Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de veiling in februari al vol aan de gang! spannend meer over deze veiling in het volgende nummer! Tegenwoordig staan onze mvm leden ook in de krant dit kun je zien op pagina (8). En onze Repair bas heeft ook een mooi artikel aangeleverd kijk maar gauw op pagina (12).

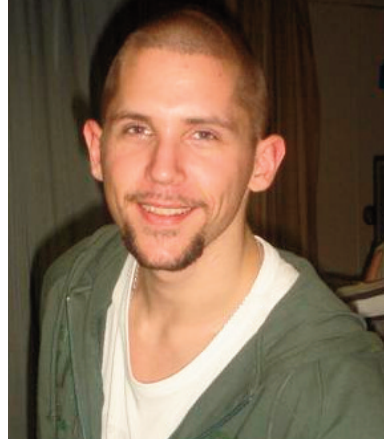
Jos Hubers

Even Voorstellen

Introductie - André van Herk

Mij is verteld dat het gebruikelijk is voor nieuwe MVM-leden om zichzelf te introduceren met een stukje in het clubblad. Bij deze maken jullie dus kennis met mij! Mijn naam is André van Herk, geboren 17 juli 1985 te Apeldoorn, waar ik nog steeds woon. Op het moment studeer ik Embedded Systems, een masteropleiding aan de Universiteit Twente (luid gejuich). Binnenkort zal ik beginnen met afstuderen en dus met mijn negen-tot-vijf-mentaliteit, het is niet anders...

Dan nu over MSX, mij is vaak gevraagd hoe een relatief jong persoon als ik bij de MSX gekomen ben. Zoals bij zovelen ligt de 'schuld' bij mijn ouders, of beter gezegd, bij mijn vader. Mijn drie jaar oudere zus Ingrid ging naar de basisschool, waar ze een MSX het klaslokaal hadden staan, een heuse NMS8245. Reden voor mijn vader om te zeggen: 'Zo één moeten we ook hebben!'. En zo geschiedde. Op mijn vierde levensjaar maakte ik kennis met de MSX2, ook een NMS8245. Mijn vader hield zich bezig met programmeren in MSX-BASIC, op mijn zevende begon ik daar ook mee. Steeds ontdekte ik nieuwe spelletjes en had al snel klassiekers als SD-Snatcher en Solid Snake uitgespeeld. Ik kan me nog herinneren dat ik altijd meewilde naar beurzen, maar daar was ik te klein voor! Volgens mijn vader dan.

Mijn eerste beurs zal die van Tilburg 1995 zijn geweest, heel precies weet ik het niet meer. De grootte en drukte op die beurs heeft een grote indruk achtergelaten! Indertijd ging ik geregeld mee met mijn vader naar MAD, de MSX Avengers Doetinchem, naar hun maandelijkse bijeenkomsten. Spelletjes spelen en kopiëren, daar deed ik het voor. En natuurlijk het broodje kroket dat ik stevast kreeg!

Sindsdien ben ik naar vele Tilburgs en een enkele Zandvoort geweest, soms als standhouder, maar altijd als bezoeker. Op mijn 16e had ik genoeg geld bij elkaar gespaard om mijn eerste, echte, eigen MSX

turboR te kopen, de FS-A1ST waar ik nog steeds de trotse eigenaar van ben. Tot die tijd heb ik het moeten doen met een 8245, 8250, 8255, 8255 omgebouwd naar 2+, 7MHz en DOS2 (waarmee ik een ombouw naar PC-kast was begonnen, maar tot op heden nog niet heb afgemaakt) en later kwam er ook een Sony MSX1 bij, de HB-75P. Gewoon omdat ik nog nooit een MSX1 had gehad.

Ik kan geen artikel over mezelf schrijven zonder het te hebben over Bitwise: medio 2002 ben ik daarmee begonnen. In eerste instantie zaten er zo'n 6 personen bij de groep, maar al snel verwaterde het contact want we hadden eigenlijk geen idee wat we deden of zouden moeten doen. Ik was bezig met het programmeren van spelletjes in NestorBASIC en begon een beetje met ASM, maar echt afmaken had ik nooit de discipline voor. Via mijn Spaanse contacten kwam het aanbod om distributeur te worden en het spel Bomb Jack kwam o.a. via Bitwise op de markt. Later volgden Dahku, enkele titels van Matra en uiteindelijk, in 2005 kwam het eerste spel op cartridge uit: velen van jullie zullen Ink wel kennen.

Inmiddels kreeg ik de ondersteuning van Ronnie Broer en zijn vrouw (toen nog vriendin) Linsey voor op beurzen. Zij zaten dan achter de stand zodat ik ook eens een rondje kon lopen, en we maakten van beurzen altijd een gezellig weekendje. En gelukkig gebeurt dat nog zo!

Voor wat betreft de toekomst: zolang er nog nieuwe spellen uitkomen, beurzen zijn en MSX nog gebruikt wordt zal Bitwise er zijn om deze spellen aan de man te brengen! Zolang MSX nog bestaat zal ik er zijn om beurzen en (hopelijk nog veel) clubdagen te bezoeken. En dat is ook het belangrijkste wat ik met dit stukje wil duidelijk maken: MSX is vooral een gezellige hobby, waarmee je met veel soortgenoten plezier aan beleeft! Voor mij persoonlijk is het een stukje nostalgie dat nooit uit mijn leven zal verdwijnen.

Verslag van zaterdag 11 Oktober 2008

Het was weer een drukke dag. Bij aankomst was het nog niet zo erg druk, maar ondergetekende was redelijk vroeg aanwezig. De rest van de dag kwam iedereen gelijdelijk aan binnen.

Ditta en ik speelden, zoals vanouds, weer een paar potjes Othello. Ditta was zeer goed op dreef. Na afloop was het 2-1 voor haar ;) Ach ja, de volgende keer win ik gewoon weer.

Bas was druk met de nodige reparaties.

Het spel competitie spel was H.E.R.O. Dit spel is voor de Atari 2600 uitgebracht en uiteraard onze M.S.X. Activision was de uitgever.

Je moet R.Hero door grotten heen helpen, die vol zitten met vliegende vleermuizen, tentakels, bewegende muren en vele andere gevaren. R.Hero heeft de beschikking over een jetpack, een laser gun en dynamiet. Dat heeft hij allemaal nodig om zijn doel te bereiken. Hij moet opgesloten mijnwerkers bevrijden.

Het is best wel een moeilijk spel, vooral in het donker, maar oefening baart kunst.

De hoogste score was voor Sjoerd, hij was ook diegene die het spel had uitgezocht. Slimme keuze, zeker met de finale in zicht. De volgende maand wordt namelijk weer de Jaarlijkse Spelcompetitie KAMPIOEN bekendgemaakt.

Er zijn weer een paar prachtige bekertjes te winnen.

De nr. 2 werd vandaag Dave. Hij won met zijn inzet de diskettes. Dave verras ons maar.

Nr. 3 is geworden Erwin. Hij kreeg iets lekkers. Alle scores staan op de pagina van Sjoerd en de foto's van vandaag staan zoals gewoonlijk op de site van MSXPosse.

We mochten weer een nieuw lid begroeten, dat is altijd

leuk. Het is Willy uit Haaksbergen. Willy, welkom bij de club :-)

Jos had zijn eerste clubblaadje bij zich. Het is hem goed afgegaan. Het blaadje zag er zeer goed uit.

Mochten jullie nog copy hebben, dan kunnen jullie dat altijd doorsturen naar info@m-v-m.nl

Dit geldt ook voor niet-leden, als ze iets belangrijks op M.S.X. gebied hebben te vermelden.

Het Bestuur moest vandaag nog even vergaderen, i.v.m. de Ledenvergadering van November. We zijn er weer klaar

voor. De koffie en het eten waren weer naar onze zin. De dag was zoals gewoonlijk weer zeer snel om. Graag tot een volgende keer en de groeten van Gré

Je leest het goed: MVM leden in de Media, Zaterdag 27 september stonden Raymond van Hoorn en Gré Poortman in de krant! Het Eindhovens Dagblad! Dankzij Raymond van Hoorn kunnen wij dit nu allemaal lezen, hij heeft het artikel ingescant, namens de redactie dank daar voor!

spectrum 4

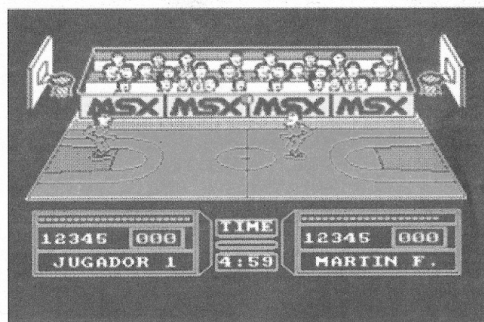
Eindhovens Dagblad

Zaterdag 27 september 2008

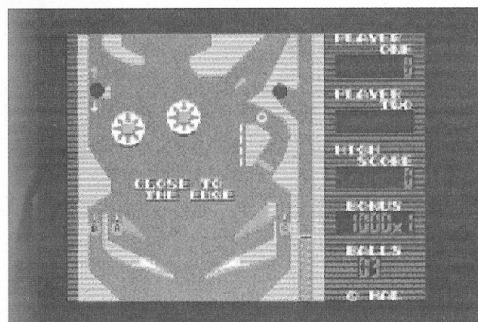
Op internet wemelt het van de sites waar je gratis klassiekers kunt spelen zoals Pong en Space Invaders. Liefhebbers verzamelen zich op forums als MSX Posse en Retro Forum waar zij druk discussiëren over de beste versies van hun favoriete software.

Ook in de echte wereld brengt de zogenoemde retrocomputer fans bij elkaar: in het hele land zijn regelmatig ruilbeurzen en veilingen en in Apeldoorn opende vorig jaar het Bonami Spelcomputer Museum.

En dan de spelletjesclubs: eens per maand spelen de leden van de MSX Vriendengroep Mariënborg (Overijssel) met elkaar spelletjes op de MSX, nog zo'n fraaie classic onder de thuiscomputers, geïntroduceerd in 1983. Raymond van Hoorn is fervent lid. Hij verzamelt alles wat een MSX-logo draagt. De 33-jarige Ossenaar heeft de afgelopen drie jaar zo'n 30 msx-computers en meer dan honderd spellen bemachtigd op rommelmarkten en beurzen, inclusief zeldzame, Japanse importexemplaren. Hij had als kind al een MSX en viel enkele jaren terug opnieuw voor de eenvoudige charme ervan. „Ik kan nu alle spellen kopen waarvoor ik toen geen geld had, dat is

Beeld uit het MSX-spel Basket Master, uitgegeven in 1988.

Beeld uit een van de eerste MSX-games: flipperspel Rollerball (1983).

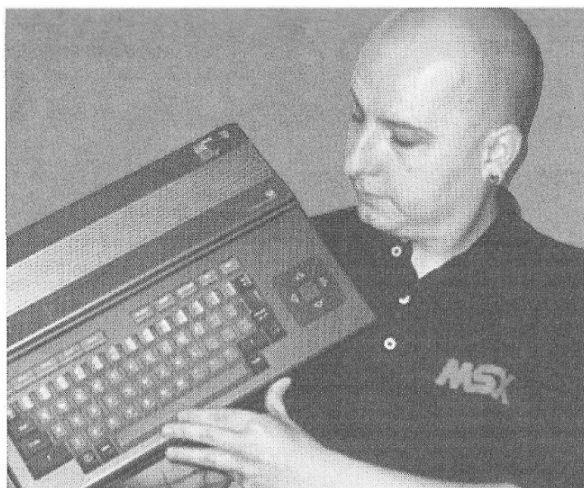

een deel van de kick." Plus de volgens Van Hoorn tijdloze vormgeving (zelf is hij werkzaam als grafisch ontwerper). En de eenvoud van de games spreekt de Ossenaar aan: „De moderne spellen duren zo lang. Ik heb geen zin om urenlang te spelen. Als ik thuiskom van mijn werk, wil ik even een spelletje doen van tien minuten.”

Metal Gear, een strategisch actiespel, is zijn favoriet. Maar ook de blokkenpuzzel Tetris is populair in huize Van Hoorn. Regelmatig speelt hij een

avondje samen tegen of met zijn vrouw Maartje. „Dat is gewoon gezellig samen een spelletje doen. Dat doen we op de vriendenclub ook.”

De MSX Vriendengroep bestaat vijftien jaar en telt veertig leden uit het hele land, van wie de oudste 75 jaar is. De meesten vallen voor de charme van de oude spelletjes, anderen genieten van het jeugdsentiment. Er zijn echter ook de techneuten: die programmeren nog volop hun eigen software op de MSX.

Raymond van Hoorn met zijn favoriete computer: de MSX.

Voorzitter Gré Poortman (45) gaat het vooral om de 'gezelligheid en het sentiment'. Ze raakte pas na haar jeugd in de ban van de spelletjes en speelt het liefst games waarbij de speler in de huid kruipt van een personage, zoals Penguin Adventure. Haar verklaring voor de MSX-liefde is simpel: „Het is zó'n eenvoudig apparaat. Dat loopt niet meteen in de soep als je op een knopje drukt. En die spellen van nu lijken zo echt, met van die enge zombies enzo. Dat hoeft voor mij niet.”

clubverslag

Verslag van zaterdag 8 Nov. 2008

Deze dag begon met de Jaarlijkse Ledenvergadering, alleen was het dit keer een Feestelijke.

De M.V.M. bestond precies 15 jaar.

Op 13 Nov. 1993 hebben we de club overgenomen van CODE.

Naar nu blijkt was het een goede overname, want CODE is overal weg en wij zijn er nog :-). Op dit moment is de M.V.M. de Allergrootste M.S.X. club die nog in Nederland is en bijna de enigste die nog over is.

Ik ben als enigste over van de beginperiode en heb dus alles meegemaakt. Zo'n Jubileum moet natuurlijk worden gevierd en dat hebben we ook gedaan.

Na afloop van de Ledenvergadering kreeg ieder aanwezig lid een

prachtig M.S.X. T-shirt van ons. Er waren blauwe en zwarte.

Iedereen die niet aanwezig was, die kan hem ophalen bij de club.

Er werd deze dag een heleboel koffie gezet, want tijdens de vergadering krijgt iedereen gratis koffie en iets lekkers erbij.

De opkomst was geen 100 %, toch waren er genoeg aanwezig.

De Financien werden bekeken, het ziet er heel goed uit voor ons.

Zo goed, dat onze prijzen van het eten en drinken en de lidmaatschapsgelden hetzelfde blijven.

Je kon ook een prachtige beker winnen deze dag, mits je mee had gedaan met onze Maandelijks Spel competitie.

Iedere maand spelen we weer een ander spel. Je weet niet wat het is, tot dat de competitie begint.

Er waren dit jaar 4 Prijswinnaars. Er was 1 nr. 1: Patriek en 3 nr. 2 : Raymond, Raymond en Sjoerd.

Hun bekertjes staan op de foto's bij MSXPosse, waar al onze foto's

staan van voorgaande clubdagen.

We begonnen de nieuwe spel competitie met het spel Chuckie Egg. Dit spel komt uit 1983 en het is gemaakt voor de the ZX Spectrum, de BBC Micro en de Dragon. Later kon je het ook spelen op je Commodore 64, Acorn Electron, MSX, Tatung Einstein, Amstrad CPC en Atari 8-bit family. Nog weer later kwam hij uit voor de Commodore Amiga, Atari ST, en IBM PC. Het is dus een erg bekend spelletje, maar behoorlijk pittig.

Jij bent Harry en je moet in ieder level 12 eieren verzamelen.

Als je niet vlug genoeg bent, dan raakt je tijd op.

Je kunt dingetjes verzamelen voor extra punten of de tijd even laten stilstaan, maar je moet oppassen dat de andere hennen je niet opeten.

Als Harry een andere hen aanraakt, dan verliest hij een leven.

Het spel bestaat uit verschillende platforms, ladders en lift plateautjes.

8 Levels worden gespeeld onder het toezien van een grote, gekooide eend.

Na deze 8 levels heb je geen last meer van de hennen, maar wel van de grote eend die uit zijn kooi is. Nadat je deze 8 levels ook hebt gehaald, volgen er 8 waarin je last hebt van de hennen en van de eend. De 4de keer dat je de levels uitspeeld komen er meer hennen die je dwarszitten. De 5de keer komen de eend en heel veel hennen, maar ze gaan veel sneller dan eerst.

Nadat je al deze 40 levels hebt gehaald, dan kom je in level 41. Deze is hetzelfde als level 33, wat heel raar is, want normaal gesproken begin je dan weer bij het begin.

Je start met 5 levens, maar je kunt een extra leven krijgen bij iedere 10.000 punten. Patriek begon alweer goed, want hij haalde de hoogste score van 169.60 punten. Dat was dus goed voor de eerste plaats.

De tweede plaats was voor Kier, hij behaalde 161.40 punten en Dave haalde 121.20 punten, wat goed was voor een derde plek. Alle scores komen binnenkort weer op de site van Sjoerd te staan. Sjoerd won iets lekkers en de diskettes gingen dit keer naar Raymond van de Meulen. Verder verliep deze dag weer heel gemoedelijk en gezellig.

Groeten van Gré

Philips VY0010 ombouwen naar 720 kB

De meeste externe diskdrives voor de MSX hebben een opslagcapaciteit van 360 kB. De diskettes worden dan enkelzijdig gebruikt. Er zijn vele merken externe diskdrives en een ombouw naar 720 kB (dubbelzijdig) komt grotendeels overeen met de hier omschreven ombouw. Als voorbeeld is hier de meest voorkomende diskdrive gebruikt; de Philips VY0010 met interface. De interface is nodig wanneer de MSX geen eigen diskdrive heeft, of als deze als 3^e, 4^e, 5^e of 6^e diskdrive gebruikt gaat worden.

De Philips VY 0010 met interface in originele staat

Het ombouwen van de diskdrive

Het is vanzelfsprekend dat de drive gedemonteerd moet worden. Hier ga ik verder niet op in, want met iedere ombouw/reparatie is wel wat kennis van elektronica nodig.

Op de onderstaande foto is te zien dat de beide printplaten met de aansluitingen voor de computer en tweede drive zijn verwijderd. De originele kabel wordt rechtstreeks aangesloten op de drive. De kabelschoen van de massadraad wordt nu vastgezet op een bevestigingspunt van de verwijderde print. De drive kabel wordt met een tyrap aan de behuizing vastgezet en

dient als trekontlasting. Het voedingskabeltje van de printjes kun je los laten hangen, deze wordt niet meer gebruikt.

Links: originele staat

Rechts: de printjes zijn verwijderd

Tyrap gebruikt als trekontlasting

De diskdrive die je nodig hebt moet wel geschikt zijn voor het gebruik op een MSX-computer. Voor het gebruik als A- of B-drive moet deze wel juist ingesteld worden. Voordat de diskdrive gemonteerd wordt deze voorzien van een opvulstrookje, zodat deze dezelfde hoogte krijgt als de originele enkelzijdige diskdrive. Ik gebruik hiervoor altijd zgn. keukenhoeklijn van 15 mm hoog. Dit kun je met kit of dubbelzijdig plakband op de diskdrive vastzetten. De originele enkelzijdige diskdrive kan eenvoudig verwijderd worden.

Links: dubbelzijdige diskdrive met hoeklijn

Rechts: originele enkelzijdige diskdrive

Nadat de enkelzijdige diskdrive is verwijderd kan de nieuwe dubbelzijdige diskdrive gemonteerd worden. Schuif deze vanaf de voorzijde naar binnen. Sluit eerst de voeding en de diskdrivekabel aan en schuif nu de diskdrive helemaal op zijn plaats.

*Links: originele enkelzijdige diskdrive
Rechts: nieuwe dubbelzijdige diskdrive*

De kabels zijn aangesloten op de nieuwe dubbelzijdige diskdrive

Deze onderdelen zijn niet meer nodig

*Links: voor de ombouw
Rechts: na de ombouw*

Ombouw van de interface

De enige aanpassing welke hiervoor nodig is, is het vervangen van de Diskrom. Deze zit in een IC-voet of gesoldeerd op de printplaat. Indien deze gesoldeerd zit kun je het beste alle pootjes doorknippen en daarna de pootjes stuk voor stuk met pincet verwijderen. Ik raad je af om de Rom niet in zijn geheel verwijderen in verband met printbeschadigingen. Zuig

tot slot alle printspots leeg en zorg dat er geen tinresten achterblijven. Bij een IC-voet is het verwijderen van de Rom veel eenvoudiger.

Links: Interface met Eprom

Rechts: Interface zonder Eprom

De Diskrom is geplaatst

Bij de meeste types interface is de Eprom van het type 27C128. In het geval van het voorbeeld heb ik een zgn. Snelle Diskrom gebruikt, welke ik ook gebruik in een Philips NMS 8250. Soldeer de Eprom rechtstreeks op de printplaat of gebruik een 28-pins IC-voet.

Hierna is de hele ombouw klaar.

Testen

Deze ombouw is eenvoudig te testen. Sluit alles aan op een computer. Gebruikt het commando CALL FORMAT. Nu heb je de mogelijkheid om zowel enkel- als dubbelzijdig te formatteren.

Natuurlijk kun je ook een dubbelzijdige diskette opstarten.

Storingen

Bij deze betrekkelijk eenvoudige ombouw kunnen weinig storingen voorkomen. Het diskdrivelampje blijft continue branden; draai de diskdrivekabel 180 graden. Computer geeft geen DISK BASIC; defecte Eprom of slechte soldeerverbinding.

Diskdrive geeft DISK OFFLINE of een andere foutmelding; diskdrive defect of niet geschikt voor de MSX.

Bas Kornalijslijper

WWW.BAS-DITTA.INFO

Clubgegevens

MSX Vriendenclub Mariëberg is een onofficiële vereniging die tot doel heeft MSX-gebruikers bij elkaar te brengen. Op die manier houden we het sociale MSX-leven in stand. Elke tweede zaterdag van de maand is er een clubdag, tenzij anders aangegeven. Deze wordt gehouden in het buurtgebouw "De Grendel" aan de Wicher Hentostaat 17 in Mariëberg. De deur gaat om 10.15 uur open en om 15.30 uur is de pret weer voorbij.

Voor dringende zaken kun je tijdens de clubdag bellen naar Gerard of Gré Poortman
06-50224836.

Clubdagen 2008 - 2009

11 oktober	08	14 februari ²	09	13 juni	09
8 november ¹	08	14 maart	09	11 juli	09
13 december	08	11 april	09	8 augustus	09
10 januari	09	9 mei	09	12 september	09

¹Ledenvergadering

²Veiling

Lidmaatschap

De contributie bedraagt 12,50 euro per jaar. Het lidmaatschapsjaar volgt niet het kalenderjaar, maar loopt van 1 november tot en met 31 oktober. Ieder jaar kan de contributie in november of december worden overgemaakt of contant op de club worden betaald. Overmaken kan op bankrekening 32.49.91.045 ten name van MSX club Mariëberg te Hardenberg.

Website's

Je kunt de club ook op internet vinden: www.m-v-m.nl

De spelcompetities zijn te vinden op: www.geocities.com/ainoyabou/

Foto's zijn te vinden op: www.msxposse.com/site/gallery

Clubblad

Als alles goed gaat zal het volgende clubblad rond maart/april verschijnen. Een stukje schrijven voor het clubblad? Of redactielid worden? Laat het Jos Hubers weten!

